

Har jeg solgt min sjæl? – Den kommercielle forsker

For omkring et år siden tog jeg de første spæde skridt i retning af det PhD-studium, det senere skulle lykkes mig at stable på benene. Både blandt familie og ikke mindst kolleger var der interesse for projektet, for som yngre læge ved hele ens professionelle netværk, hvad en PhD indebærer. En stor del af mine overordnede havde selv gennemført et PhD-studium, og mange af de andre reservelæger puslede med planer om egne PhD-projekter.

Mine ideer om en PhD nød derfor bred opbakning. De kritiske røster meldte sig først i det øjeblik mine planer materialiserede sig: jeg skulle ikke skrive en almindelig universitets-PhD men derimod en erhvervs-PhD.

Hvad var nu det for noget? Skulle jeg ikke lave grundforskning? Omhandlede mit projekt ikke ægte forskning for forskningens skyld? Skulle en virksomhed involveres i projektet? Skulle spørgsmål om penge, indtjening og rentabilitet forplumre min forskning? Havde jeg som altruistisk læge med lægeløftet i klar erindring solgt min sjæl til medicinalindustrien? Mine omgivelser var skeptiske.

Jeg mente dog nok at kunne tilbagevise kritikken. Mit PhD-projekt omhandler en bestemt type blødermedicin, NovoSeven®, som er udviklet af Novo Nordisk A/S, og som anvendes til behandling af blødninger hos hæmofilipatienter (bløderpatienter), når anden behandling ikke er mulig. For de behandlende læger består en stor udfordring i doseringen af medicinen, idet der ikke findes nogen test, der kan forudsige den enkelte patients behov. Man må altså behandle ud fra en viden om hvilken dosis, der *som oftest* har effekt, men man ved reelt ikke, om det vil være tilstrækkeligt i den aktuelle situation. At den enkelte patients medicinbehov derudover varierer fra blødning til blødning komplicerer behandlingen yderligere. Hovedformålet med mit PhD-projekt er derfor at udvikle en laboratorieanalyse, der pålideligt og sikkert kan forudsige den enkelte patients behandlingsbehov på et givent tidspunkt.

At Novo Nordisk A/S skulle være medfinansierende til et sådant projekt er for mig at se helt logisk. NovoSeven® er et dyrt præparat og de patienter, hvis blodprøver skal undersøges i forbindelse med udvikling af laboratorieanalysen, skal for størstedelens vedkommende findes i udlandet. Alene af den årsag ville projektet vanskeligt kunne gennemføres inden for rammerne af en almindelig universitets-PhD. Dertil kommer behovet for højt specialiseret laboratorieudstyr i et omfang, som danske universiteter mig bekendt slet ikke råder over.

Det er helt rigtigt, at mit PhD-projekt ikke omhandler grundforskning. Der eksisterer allerede omfattende viden inden for det felt, jeg beskæftiger mig med, og målet med mine anstrengelser er ganske veldefineret. Jeg hævder heller ikke, at jeg forsker for forskningens skyld. Tværtimod mener jeg oprigtigt, at jeg forsker for patienternes skyld. Hvis det lykkes at udvikle en laboratorieanalyse, der nøjagtigt kan forudsige et behandlingsbehov, så er perspektivet, at såvel overbehandling med deraf følgende risiko for blodpropper som underbehandling med deraf følgende risiko for fortsat blødning kan undgås. Dette er i alles og ikke mindst patienternes interesse.

At mit projekt potentielt rummer indtjeningsmuligheder opfatter jeg ikke som problematisk. Og at holde fokus på udgifterne er ikke kun nødvendigt for erhvervs-PhD-studerende. Selv ikke det største universitet kan som selvejende institution i længden finansiere forskning, der vedvarende giver underskud. Det er sandt, at jeg ikke kan tillade mig at forske blindt uden tanke for, hvad mine

resultater kan og skal anvendes til. Men det mener mine kolleger på universiteterne forhåbentlig heller ikke, at de kan.

Jeg er af den opfattelse, at jeg ved at udarbejde mit projekt inden for rammerne af en erhvervs-PhD kan drage nytte af det bedste fra såvel den akademiske som den erhvervsorienterede verden. Jeg har i kraft af min egen baggrund som læge og min universitetsvejleders kontakt til den kliniske hverdag et indblik i nøjagtig hvilke situationer, der volder problemer i forbindelse med behandling af hæmofilpatienter. Dermed står det helt klart hvilke vanskeligheder, jeg med min forskning ønsker at afhjælpe. Min universitetsvejleder står ligeledes som garant for, at de formelle krav til et PhD-studium bliver overholdt.

I tilgift har jeg støtte og opbakning fra et professionelt forskermiljø, der både økonomisk, materielt og kundskabsmæssigt er særdeles ressourcestærkt. Det er ganske afgørende for, at mit projekt, som jeg finder både relevant og nødvendigt, overhovedet lader sig gennemføre. Jeg opfatter det som et stort privilegium, at jeg allerede ved starten af mit PhD-studium har finansieringen af alle 3 år på plads. Det er en ønskesituation for en PhD-studerende og noget, som mange af mine kolleger på universiteterne misunder mig. Efter min mening er det en af erhvervs-PhD-ordningens styrker, at de studerende på denne måde fritages for løbende at spekulere i, hvor kommende måneders finansiering skal hentes. Tværtimod skaber den økonomiske sikkerhed mulighed for, at man helt og fuldt kan rette fokus mod sit forskningsprojekt.

Det er min erfaring, at jeg som erhvervs-PhD-studerende befinder mig i et dynamisk krydsfelt mellem to verdener. Jeg har hele universitetsapparatet i ryggen, hvor jeg møder frugtbar og kompetent sparring, hvilket efter min mening øger vægtigheden og udvider perspektivet af min forskning. Derudover har min forskning i kraft af mit projekts erhvervsrettede profil et klart defineret mål i modsætning til de ofte mere u håndgribelige målsætninger, som grundforskere må operere med.

Ved at vælge at udarbejde en erhvervs-PhD mener jeg ikke, at jeg er gået på kompromis med min Hippokratiske Ed. Jeg har absolut ikke solgt min sjæl. Tværtimod kan jeg uden at blinke se både mig selv og mine patienter i øjnene i bevidstheden om, at jeg trækker på alle ressourcer i min stræben efter udarbejdelse af det bedst mulige PhD-projekt.